

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérbáz.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 12.50 pengő,
negyedévre 37.50 pengő. Egyes szám
ára: hétköznap és vasárnap 50 fillér.

Paraszt

Sohasem érttem meg. Ha hallottam, mindig az az érzésem volt, hogy ez a szó sértő, megáldozó. Mint ahogy most is azt tartom, hogy a föld munkása nem paraszt, hanem földműves, földmunkás. Még nem is régen, ha valakinek azt mondták: paraszt, sértésnek vette s talán még maga a bíróság is elmarasztalta a sértelgetőt becsületsértésért. Nem tudom akkor megérteni, hogy miért használják olyan kihangsúlyozottan, olyan előszeretettel, hogy: *paraszt*. Lehet, hogy valamikor a középkorban Szapolyai János idejében a gögös földesúr így, porig alázza szólította jobbágyait, ez a korszak azonban — hála Istennek — messze a hátunk mögött van. És meg is vagyok győződve róla, hogy ha egy öntudatos földműves munkást így szólítanak meg: paraszt, jogosan és bizonyosan visszavágná: paraszt magam. Hiszen a történelem is úgy emlékezik meg a Dózsa-féle felkelésről, hogy porlázadás. Tehát nem parasztlázadás. Szándékosan írom a »felkelésről« szót, mert bizony ez nem lázadás volt, hanem a főurak és a nemesi osztály robotjában színlődő szegény jobbágy felkelése a rabszolgaság ellen, mert az időben talán rosszabb sorsra volt a magyar parasztnak, mint a rabszolgakereskedelem szerencsétlen áldozatainak.

Sokszor hallom ma emlegetni, visszaidézni ezt a korszakot. Elismerem, jogosan. Hiszen, ha reagondolunk az akkor alávaló törvényekre, a főúr pallosjogára, az első ágyasság gyalázatos intézményre, az egyhelyben lakhatás rabszolgaságára, a köteles robotra, a vallásgyakorlásnak a főúr vallásához kötöttségére, bizony minden jogcím megvan arra, hogy ezt a szomorú, embertelen korszakot megemlégessük. Hála azonban a jó Istennek, ma már ez a múlt. Ezek a törvények már régen a feledés lomrába kerültek. Eltemettük, elfeledtük.

1848 óta nincs már paraszt. Ma már van önérvényes, öntudatos földműves, vagyha kubikos: földmunkás. Nem címkeparaszt ez, hanem megbecsülése annak az értékes munkának, amelyet a földműves munkás az ország közigazgatási életében végez. Van tehát két keze verejtékes munkája után élő földműves. Jó párszáz ezer, akiket Kossuth Lajos 1848-ban felszabadított. De hogy? Eltöröltetett minden olyan törvényt, amely a földművest rabszolgasorsba taszította, szabadon költözködhett, földet vásárolhatott, ha volt miből. Szóval ember-sorba került. Nagy vívmány volt ez akkor. Egyről azonban elfeledtek. Elfeledtek arról, hogy ez a szegény földműves ember egy évezredes már, hogy műveli a földet anélkül, hogy földje volna. Elismerem, hogy voltak kivételek, volt olyan is, aki szorgalmas, talán éjjel-napot egygyétező munkával szerzett magának egy kis földet. Ez azonban számtani-

„A szovjet hátország önfeláldozó munkája a Vörös Hadsereg hősi harcával együtt a hazáját védő nép példátlan hőstetteként kerül a történelembe!”

Orosz csapatok újabb előretörése Pomerániában Szövetséges seregek Köln határához érkeztek, München-Gladbachot elfoglalták, Düsseldorfot ágyútűz alatt tartják A Szovjet Tudósító Iroda hadműveleti jelentése

Moszkva, március 2. (MTI) Csapatunk március 1-én Pomeránia területén Neustettin városától északra és északra támadó harcaink eredményeképpen elfoglalták több helységet. Breslau (Boroszló) körzetében csapatunk tovább folytatta a városban bekerített ellenséges harcsoportok megsemmisítésére irányuló harcokat. Bevettek 10 háztömböt és elfoglalták két külvárosot.

Csehszlovákiában Lucenectől (Losonctól) nyugatra csapatunk a hegyes, erdős terep néző viszonyai között előrenyomulva több helységet elfoglaltak. Az arcvonal többi szakaszán helyi jelentőségű harcok és számos ponton felderítő tevékenység folyt. Február 28-án az egész arcvonalon megrongáltunk és megsemmisítettünk 48 német harckocsit, légi harcokban és légvédelmi ágyúink tűzével lelőttük az ellenség 28 repülőgépet.

KÖLN ÉS DÜSSELDORF A SZÖVETSÉGESEK ÁGYÚTŰZÉNEK ERŐS TŰZÉBEN ÁLL.

Páris, március 2. (MTI) A szövetséges hadseregek több ponton áttörték a Sigfried-vonalat és Köln város határához érkeztek. A Wehrmacht csapatokat úgy látszik teljesen megbénítja a roppant erejű szövetséges harckocsi és páncélos támadás, valamint a légi rajok állandó beavatkozása. Párisi katonai szakértők a rajnai szakaszon már is német összeomlást jelentenek. Az előrenyomuló szövetséges csapatok elérték Köln külső védelmi övezetét

és súlyos tűzérési tűz zúdul a város stratégiai célpontjaira. München-Gladbachot elfoglalták a szövetségesek és tűzérési tűz alatt tartják Düsseldorfot. Patton tábornagy csapatai behatoltak a legrégebb német város, Trier külvárosába.

BERLIN, ERFURT ÉS DORTMUND HADIFONTOSÁGÚ CÉLPONTJAIT BOMBÁZTÁK BRIT REPÜLŐK

London, március 2. (MTI) Brit Moszkvitók az éjszaka immár tízedszer Berlint bombázták. Erfurtot is támadták. Szövetséges bombázók Mannheim és Kamen szintetikus olajtelepeit támadták, valamint lecsaptak benzoltelepekre Dortmund közelében is. Olaszországi szövetséges bombázó-rajok Bécsből északnyugatra lévő olajfinomítókra csaptak le és folytatták támadásaikat a brenneri vasútvonal ellen. Olaszországból járőrtevékenységet jelentenek.

AMERIKAI CSAPATOK PARTRASZÁLLTAK PALAUVAN SZIGETÉN

London, március 2. (MTI) A Fülöp-szigeteken amerikai csapatok partraszálltak Palavan szigeten, elfoglalták a legfontosabb várost és teljesen hatalmukban tartják a szigetet. A japán ellenállás elenyésző volt. Ivoima csaknem teljesen az amerikaiak kezén van. A japán csapatokat a sziget északi végébe üzték. Észak-Burmban megtörték a japánok ellenállását a régi burmai úton. Kínai csapa-

tok üldözőbe vették az ellenséget. Közép-Burmban a brit 14. hadsereg nem egészen 60 km-re van Mandalaytól. Szövetséges bombázók 11 japán hajót elsüllyesztettek. A csungkingi rádió figyelmeztette a japán ellenőrzés alatt álló lakosságot, hogy készüljenek el a szövetségesek partraszállására.

„A VÖRÖS HADSEREG EREJE LEKÜZDHETTETLEN!”

Moszkva, március 1. (MTI) „Eros szovjet hátország” c. cikket közölt a moszkvai rádió:

Stalin marsall egy negyedszázaddal ezelőtt azt írta, hogy a front számára a hátországunk őrségi fontossága van. Mert a hátország és csak a hátország táplálja a frontot, nem csupán hadianyaggal, élelmiszerekkel, hanem emberrel, katonával, lelkes hangulattal és eszmékkel. A vörös hadsereg ereje leküzdhetetlen. Mert a világ összes hadseregei között neki van a legszilárdabb és legbiztosabb hátországa. Csak a szovjet államban — ahol a dolgozók az ország urai — csak ebben az államban élvezi a hadsereg a nép határtalan szeretetét és támogatását. Az orosz hadsereg győzelmei a szovjet rendszer győzelmei. Ez a rendszer sohasem látott hazafiasságot teremtet.

A vörös hadsereg győzelmei a szovjet állam győzelmei, melynek népi megbontathatlan egység fűzi egybe. Az orosz hadsereg győzelme a szocialista tervszerű gazdálkodás győzelme.

Volt idő, amikor az ellenség

hadfelszerelése mennyiségileg felülmúlta a vörös hadsereg felszerelését. Az ellenség birtokában volt Európának csaknem egész nyersanyagforrása, Szovjet-Oroszországot megfosztotta legfontosabb gazdasági körzeteitől. A német hordák Moszkva közelében, Leningrádnál, a Volga partján voltak. A szovjet nép meglesztette titáni erejét és oly leggyereket adott a vörös hadseregnek, amely erejével felülmúlta az ellenségét. A szovjet leggyerekek Stalingrád alatt szétzúrták a német haditechnikát. A szovjet hadsereg felülmúlja az ellenséget és dominál a harcokban. A szovjet hátország mindennel ellátja a hadsereget, amely a végső győzelemhez szükséges.

Ezt eredményezte a szovjet népi hősi munkája. A stalingrádi harcok hallatlan bátorsága és a szovjet hátország dolgozóinak munkája árosult. A szovjet hazafiak fáradtságát nem ismerve 40 fokos hidegben új hadiüzemeket építettek az Ural és Szibéria fölött.

A jelenlegi háború nemcsak hogy nem törte meg a szovjet népet, hanem a hátország önfeláldozó munkája a vörös hadsereg hősi harcával együtt a hazáját védő nép példátlan hőstetteként kerül a történelembe. A vörös hadsereg katonái hihetetlen erejű csapatokat zúdtanak a harlangába menekülő fasiszta fenegyádra. Útegeink ágyúinak főtárcsáiban, légi erőink bombázóporában a szovjet hátország mérhetetlen ereje nyilatkozik meg.

juttatás, ezt döntsék el a kérdés felgölgöző szakemberek. Bizonyára megtalálják a módját, hogy minden érdemes földműves annyit kapjon, amely megélhetését biztosítja. Van azonban egy nagy kérdés, amellyről a földhözjuttatás problémájával foglalkozó szakemberektől is csak igen szűkszavú kijelentések hangzanak el. Mi lesz a gazdasági felszereléssel? Mert olyan földműves nincs a világon, aki ló, ökör, tehén, eke, borona, stb., stb. nélkül meg tudja indítani gazdálkodását. Erre várunk megvívató felvilágosítást mert e nélkül minden lószándék kárba veszik. Erről gondoskodni van olyan fontos dolog, mint a földhözjuttatás. Ezzel a kérdéssel foglalkozni kell minden pártnak, merthisz ez minden pártnak egyformán szívügye. Ha földet adunk, gondoskodjunk ar-

ról, hogy az meg is legyen művelve. Egy kottólaj csirkével nem indítható meg még 3—4 hold földön sem a gazdálkodás. Földművelő ifjúságunknak fegyvert kell adnunk a kezébe, hogy megbizonyítsuk, érdemesek vagyunk a fennmaradásra. Előbb végeznünk kell germán ellenségünkkel, aki pusztulásunk előidézője volt. Tehát hiányzanak a legszorgalmasabb, a legerősebb földműves kezek. Mi hát a megoldás?

Szerintem egyelőre más megoldás nem lehet, mint az, hogy a földhözjuttatás törvényes rendelkezett, de teljes szigorral végrehajtott rendelkezéssel kell biztosítani azt, hogy azt a földhözjuttatott földművest, akinek gazdasági felszerelése nincs, bármilyen nehézség árán is segítsék ki azok, akiknek ez, ha szükséges, hátré mágis van. Ha ezzel egy-két hetet

késik is a szántás-vetés, még mindig jobb, mintha a földek vetetlen maradnak. A betakarítás már könnyebben megy. Bízunk a Mindenható Istenben, hogy jó gazdasági idôt ad reánk. Valahogy meg kell küzdenünk a kezdet nehézségeivel. Csak az első esztendő essünk túl, a többi már könnyebb lesz.

En már látom a szárbá szökent, szép délibábos rónát, látom a kalászkok hullámzó tengerét. Hallom az aratók vídám énekét, a cséplőgépek reményt nyújtó korahajnali zakatolását, a szüretelők víg nótázását. Magyar földművelő polgártársam! Most tartásd ki. Most távoztass el magadtól minden gyűlöletet. Legyünk egymás segítségére. Egymást támogass, szívünk összedobbanva, tekünk harmóniába olvadva, megfeszített erővel tesszük el a gyakorlati munkát. Mindegy most, hogy mely párt az, amelyik a te politikai fellegősödnek megfelel. Mindegy az most, hogy milyen a te vallásod. Mindannyian legyünk egyek abban: félre az út-

ból a gyűlöletes mult lovagjaival, építeni akarunk! Nemsokára reánk mosolyog a szép tavasz Istenáldotta napsugara, ki a mezőkre minden épkézláb ember, asszony, leány! Nem szabad ebben az országban éhezni embernek élni, de dologkerülőnek sem. A dologkerülő ember nemesak minden pártnak, nemesak az országban, de önmagának is halálos ellensége.

Kedves földművelő munkatársam, felejtse el a gyötrelmes, átszenvedett, megalázó multat. Fel a fejfel! Fel a diadalmas jövő kemény, de örömteljes munkájára! Fel kemény, hajlíthatatlan gerinccel! Fel apraja, nagyja, mert miénk a jövő! El kell jönnie, meg kell valósulnia, ha törrik, ha szakad annak, hogy ez a magyar föld elsősorban azé, aki munkálja, el kell következni annak, hogy ebben a hazában nincs többé paraszt, hanem van földbirtokos földműves, vagy úgy tetszik kiszagda, vagy ha szíve szerinti mondhatom — gazdúrunk! Dózsa György.

illetékes hely nyilatkozata a közellátásügyi és pénzügyminisztert ért támadásokról

Faragó Gábor közellátásügyi és Vásáry István pénzügyminiszter ellen elhangzott támadásokkal kapcsolatban illetékes helyen mondták a következőket a MTI munkatársának:

Budapestre eddig elment 625 vagon élelmiszer, ebből 26 vagon szállítvány ügye kérdéses. Hogy mennyi érkezett meg Budapestre, azt csak a budapestiek tudják megállapítani. Hogy miért nem érkezett meg a többi, külön nyomozást igényel.

Nagy erővel folyik a készletek gyűjtése, a mai napig búzából 510 vagon készlet van tárolva a budapestiek részére. Ugyancsak 2400 vagon burgonya áll a budapestiek rendelkezésére, amelynek továbbítása Budapestre három körülménytől függ: 1. Az illetékes közgazdasági hatóságok tudnak-e megfelelő mennyiségű igát rendelkezésre bocsátani, amelyekkel ezeket a készleteket a berakó állomásra lehet szállítani. 2. A kereskedelmi miniszter tud-e előrendelni a szükséges mennyiségű eresz katonai kíséretet biztosítani.

Vásáry István pénzügyminiszterrel kapcsolatban illetékes helyen kijelentették, valójában az, hogy a pénzügyminisztérium az adófelvételt az adófelvétel jókara-tára bízza, mert a 15.004/1945. PM. szám alatt 1945. évi január 24-én kiadott rendelet utasította a pénzügyigazgatóságokat, működésüket kezdjék meg és a városokat és községeket az adófelvételi tevékenységük végsőre utasította.

Az 1500/1945. PM. számú rendeletben a pénzügyminisztérium nyomtatékosan figyelmeztette a pénzügyigazgatóságokat, hogy az együttesen kezelt közadók, forrásadók és illetékek, fogyasztási adók, valamint egyéb kincstári követelések minél gyorsabb és erősebb behajtása érdekében minden célravezető intézkedést tegyenek meg.

Ebből látható, hogy valójában az is, mintha a pénzügyminisztérium lemondott volna a forgalmadó behajtásáról is.

Valójában hogy a pénzügyminisztérium nem nagyon készül a rendszeres pénzügyi gazdálkodás alapjainak lerakására mert a költségvetés egybeállításához szükséges adatok szolgáltatására már régebben felhívta az egyes tárcákat.

Tervezetet nyújtott be a minisztertanáshoz a kormány részére szükséges fizetési eszközök biztosítása érdekében.

Valójában hogy a pénzügyminisztérium többet foglalkozik a nyugalmazott csendőrök nyugellátásának biztosításával mint az ország pénzügyével, mert a pénzügyminisztériumnak semmi intézkedése vagy előterjesztése nem volt és nincs a nyugalmazott csendőrök nyugellátásának biztosítására. A kormányának 18/1945. MSZ. rendelete általában rendelkezik a nyugdíjasok fizetéséről.

Nem felel meg a valóságnak, hogy a pénzügyminisztériumban a kormány kommunista miniszterének megrágalmazásával foglalkoznak.

A valóság az, hogy a pénzügyminisztérium a legteljesebb lojalitással iparkodik szolgálni mindazt, ami a koalíciós kormány együttműködését biztosítja.

A pénzügyminisztérium a rendőrség részére folyósította mindazt az összeget, amit arra a célra eddig a belügyminisztérium kért.

Nem felel meg a valóságnak, hogy a pénzügyminisztériumban pártpolitikai korteskedéssel foglalkoznak. Végül valójában a debreceni Nemzeti Bizottságban tett azon kijelentés, hogy adóbehajtások nincsenek, mert éppen a debreceni Nemzeti Bizottság ez évi január 15-én tartott ülésén az adóbehajtások miatt panaszok hangzottak el.

Érdekes előadást tart Oroszországról Balogh István államtitkár

Az utóbbi évtizedekben kevés ország vonta annyira magára a világ figyelmét, mint az orosz birodalom. Amit a Szovjetunióról hallottunk 25 éven keresztül, az mind a reakció tendenciós propagandája volt. Most már itt-ott át-tör a napfény a sötét felhőz és látjuk az igazságot, de még mindig igen kevés az, amit közvetlen szem- és fültanukról kaphatunk.

Ez az oka annak, hogy szokatlanul nagy érdeklődés előzi meg dr. Balogh István miniszterelnöki államtitkár vasárnapi előadását, melyet Oroszországról tart. Az előadás címe: "Mit láttam Moszkvában?" — már elárulja, hogy aki a Szovjetunióról beszél, hiteles szem- és fültanu lesz. — Mindenki tudja ugyanis, hogy dr. Balogh István államtitkár néhány hetet töltött Moszkvában a legutóbbi időben, amikor a fegyverszüneti bizottsággal a szerződést aláírta. Három hét alatt sok mindent lehetett látni Moszkvában a szabadon járőkelő emberek, aki, mivel pap is, sokat beszélgetett az emberekkel vallási kérdésekről is és e téren is nagyon érdekes benyomásokat szerzett.

Debrecenben ritkán hangzott még el érdekesebb és időszerűbb előadás, mint dr. Balogh István államtitkáré lesz.

Gumibottal támadt a rendőrökre a Teleki-tér réme

A debreceni kir. törvényszékben Tomala törvényszéki bíró most vanta fel a rendőrség elleni erőszak vétsége miatt. Bóta a közelmúltban Debrecenbe jött és egy lopott gumibottal volt felszerelve. A rendőrök igazságot szolgáltattak fel, mire Bóta ellenszegült, megátámadta a rendőröket és nagy hangerővel kiáltozta: én vagyok a Ciszás Jóska, a teleki tér réme, majd megismertek és gumibottalával több ütést mért a rendőrökre. Zsebében több alkalussal és hamis iratokkal is találtak. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Bóta Józsefet egy hónapra fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Húsz éven aluli fiatalok kötik a legtöbb házasságot Debrecenben

Az elmúlt időkben sokat panaszkodtak a fiatalok amiatt, hogy a nehéz gazdasági viszonyok következtében csak későn, vagy egyáltalán nem tudnak összeházasodni. Nem volt ritkaság a hat-nyolc évig tartó mátkaság és akárhányszor megtörtént, hogy a nőülmi vágyó fiatalember csak 30-35 éves korában állhatott az anyakönyvvezető elé szíve választottjával.

HÚSZ ÉVEN ALULI FIATALOK AZ ANYAKÖNYV-VEZETŐ ELŐTT

A felszabadítás óta gyökeresen megváltozott a helyzet. Megállapítható, hogy Debrecenben divatba jöttek a gyermekházasságok. Ezzel kapcsolatban érdeklődünk a városi anyakönyvi hivatalnál, ahol az egyik tisztviselő a következőket mondotta:

A házasságkötések száma az utóbbi évekhez képest most egyszerre magasra szökött. A legfeltűnőbb jelenség azonban az, hogy a házasságkötések mintegy 90 százaléka húsz éven aluli fiatalok között történik. Ma például két menyasszonynak kellett miniszteri engedély a házasságkötéséhez, mert tizenhat éven aluliak voltak. A legtöbb házassági ügy az árvászekken keresztül jut hozzánk. Számítalan lány és fiú van ugyanis, akik szülő nélkül maradtak a háború viharában. Ezek a fiatalok aztán a szó szoros értelmében „összemekültek". Valóban meglehetősen azt a határtalan boldogságot, mellyel ezek a gyerekek ide jönnek.

ÉS MIT MONDANAK A FIATALOK?

Beszélgetésünk itt abbamarad, mert egy fiatal fiú és lány jelenik meg az asztalunk előtt Iratkozni jöttek. Csakhamar kiderül, hogy a fiú 22 éves, a menyasszony pedig 18. Dolguk végeztével beszélgetni kezdnek velük. A lány megszeppenve kér, hogy ne írjam ki a nevüket, inkább mindent „bevallanak".

— Mióta ismerik egymást és miért esküsznek meg ilyen fiatalon?

— Diákori ismerősök vagyunk mi — mondja a lány. — Egy fél-évevel ezelőtt még nem gondoltunk arra, hogy ilyen hamar összeházasodunk. Úgy terveztük, hogy majd négy-öt év múlva lesz szó házasságról.

A háború azonban döntően beleszólt az életünkbe. Én félárva lány vagyok, édesanyám azonban nincs Debrecenben. Egyedül maradtam. Annyi baj, szenvedés után elküldhetetlen vággyal vágytunk a meleg családi otthon után. Mire várjunk tovább? A gazdasági helyzet mostanában úgy sem fog paradicsomi állapotokat varázsolni a magyar életbe. Ha a szükség úgy kívánja, igénybe fogom venni tanítónői oklevelemet is és segíteni fogok az uramnak.

Az anyagiakra terelődik a szó s az ifjú völegény veszi át a szót: — Mi, mai fiatalok nem úgy kötünk házasságot, hogy ceruzával a kezünkben hetekig spekulálunk a nehéz gazdasági helyzetben. Fiatalok vagyunk, előttünk az élet. Nem siránkozni, hanem dolgozni akarunk és meg is fogunk birkózni a nehézségekkel. Két összetartozó ember élni és boldogulni vágyása nem ismerhet legyőzhetetlen akadályt.

— És mit szólnak a házassághoz a szülők?

— Az én szüleim nem ellenzik a házasságunkat, hiszen saját magukkal kerülének ellentétbe. Ők is nagyon fiatalon, közvetlenül az első világháború után házasodtak össze, amikor szintén nehéz volt a helyzet. És boldog házasságuk beszédes bizonyíték a fiatalon kötött házasságok tartós volta mellett.

ROMOKON IS NYILNAK A VIRÁGOK...

A fiatalok elbűsülködnek és vidáman indulnak kifelé. Boldogan nézik utánuk és arra gondolok: jól van ez így! Tántorgó, véres világunk felett rágogjon fel a szebb jövő ígéréte, az úszkáló romokon is nyíljanak ki a virágok; ezer és ezer kis bölcsöt

ringasson e sokat szenvedett népi élni akarása, ezer és ezer csöpp-ség kacagása sugározza be az újrainduló magyar életet.

Az ifjú párok fölött pedig úgy virrasszon szeliden az összetartó szeretet, mint sötét, alvó tájak felett a márciusi csillagok.

Reményl József.

Öt évi fegyházra ítétek egy rovoitmultú tolvajt, aki katonaruhában fosztogatta a tanyákat

A debreceni kir. törvényszék Papolczy Gyula elnöke alatt működő büntetőtanácsa pénteken tárgyalta Daróczy Lajos rovoitmultú fiatalember és fiatalkorú társa bűnügyét, akiket lopással vádolt az ügyészség képviselője. Ben Illyés Gábor dr. kir. ügyész. Daróczy Lajos a múlt év november végén és december elején román katonaruhában elment székelyen Daróczy János Fancsikán levő tanyájára és onnan Daróczy János, László Árpádné, Benzsó Mihályné birtokából több ezer pengő értékű ingóságokat és élelmiszert vitt el. A házbeliek előzőleg elásták ezeket a holmikait, azonban Daróczy meglátta Daróczy János fiatalkorú cselédje révén, hogy hova rejtették el az értékeket. Több ezer pengő készpénzt is ellopott Daróczy Lajos, akit december végén fogott el a debreceni rendőrség.

A tárgyaláson Daróczy Lajos töredelmes beismerő vallomást tett és beismerte a bűncselekményt a fiatalkorú is. A bíróság bűnösnek mondta ki Daróczyt folytatódólagosan elkövetett lopás bűntetteiben és ezért öt évi fegyházra ítélte, míg a fiatalkorú vádlott egy évi fegyházbüntetést kapott. Daróczy és a fiatalkorú, úgyszintén a védők fellebbeztek az ítélet ellen.

Rendkívüli városi közgyűlés hétfőn

Óry István főispán Debrecen törvényhatóságát hétfőn délelőtt 10 órára hívta össze rendkívüli közgyűlésre az egyház tanácstermébe.

A közgyűlésnek két tárgya van. A belügyminiszter ugyanis jóváhagyta a polgármester és a helyettes polgármesterek megválasztására vonatkozó legutóbbi közgyűlési határozatot. Leiratában a belügyminiszter a minősítés alóli felmentéshez is hozzájárult.

A rendkívüli közgyűlés másik tárgya a polgármester és helyetteseinek megválasztása.

Nyilatkozat

A február 15-én tartott közgyűlésen elnöki tényleggel kapcsolatosan olyan sajnálatos események történtek, amelyek a pártok közötti egyetértést és együttműködést megzavarták és zavart idéztek elő a belügyminiszter új rendelkezésének végrehajtása körül.

Kijelentem, hogy sem a belügyminiszter új rendelkezésének a végrehajtását megnehezítelné, sem a törvényhatósági bizottság szólás-szabadságát korlátozni nem akarom és nagyon sajnálom, hogy elnöki eljárásom ilyen fellebbeésre alkalmat adhatott.

Végül kijelentem, hogy a városi közgyűlést idő előtt azért zártam be, mert engem tévesen informáltak.

Debrecen, 1945 március 2.

Óry István főispán.

Nem hamis a sorszám nélküli pénz

Több oldalról panasz érkezett, hogy piaci árusok és kereskedők nem akarják elfogadni a vörös hadsereg által kibocsátott sorszámmal el nem látott bankjegyeket.

A városparancsnok új rendelkezés szerint egyformán jó értékkel bír mindkét bankjegy, úgy a sor-

számmal ellátot, mint az anélkül.

Eppen ezért azon személyeket, akik figyelmeztetés ellenére sem fogadják azt el, súlyos bírsággal sújtom.

Dr. Szilágyi József rendőrfőkapitány.

Vagyonmentő
BÁDOGOS UTCA 1.
Vesz és elad ezüst evő-készleteket, magas árat fizet tört aranyért, fog aranyért, érmekért

Ernyőszalonomat
újból megnyitóm!
Javításokat vállalok!
Lichtmann László
Piac utca 77. szám.

Mindennemű textilárut vesznek Bajdó, Piac u. 55

Nagy összeggel jutalmazom azt aki a Simonffy utca 20. sz. alatti lakasomról elhurcolt bútoraim, ágyneműim és ruhaneműim nyomára vezet
BLUM, Piac utca 21., üzlet

Vesznek, eladok mindenféle fűszert és rövidárut
Fahidi József
Simonffy utca 6. szám

Távolléteimből hazaérkeztem üzletim működését folytatom
Legmagasabb árakban vásárolok **gyapjút mindennemű bőrt és angóra szőrt**
Friedländer Testvérek
Hatvan utca 37. szám.

MAGAS ÁRAT FIZETEK
vászonért, szövöterért, ugyanott meghízáshóli aranyat, karórárt vesztek
Piac-u. 58. Üzlet.

Orvosi műszereket fecskendőket vesztek!
Orvosi műszerüzem
Piac utca 41. szám

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Kifosztották a tanyáját Pere László ebesei gazdaságának kétnapos távolléte miatt ismeretlen tettesek...

Kitette a csecsemőt az utcára. Balogh Lászlóné debreceni lakos tegnap este a Simonffy-utca elején halála, gyermekét utcára vetett...

Lazult a háztartás egy agasgyán. Barna Lajos 76 éves Kassa-úti lakos házában megromlott fedelét javíttatta...

Orvost vette a debreceni rendőrség politikai osztálya dr. Went István egyetemi tanárt. A kihallgatott tanak valószínűleg szerint Went orvosprofesszor erősen németbarát, antiszemita és faszista érzelmeiről volt közismert...

Kilopták feje alól börtönét. Márton Györgyné budapesti lakos Debrecenbe utazott elmozdítására. Mészáros a pályaszávon aludt meg, ahol kénytelenül feje alá tette...

Az orosz katonai parancsnokság igénybe vette a vághidit. A munka során 84.000 pengő értékű villamosáramot használt el. A Villámügyi Vállalat most nyújtotta be a parancsnoksághoz a nagy számlát...

Felhívás. Felhívom Debrecen város közönségét, hogy az apafal lövésről elhunyt mindennemű felszerelési és berendezési tárgyakat három napon belül a költő gondnokának szállítsák vissza az adták át. Ezen tárgyak elhurcolásának neve ismeretes és amennyiben fenti tárgyakat vissza nem szállítják, ellenük az eljárás jogszabályaiton Honvéd Államparancsnokság...

Adomány a honvédkönyvtár részére. Csoró András, a debreceni rendőrség politikai osztályának delegáltja csoport vezető hűség kötet értékes könyvet adományozott a felállítandó honvédkönyvtár számára.

Dr. Pap Ignác ügyvéd tevékenységét Szapanné u. 3. alatt folytatja.

Orvosi hír. Dr. Liebermann László rendelést Arany János-u. 2. (szakszervezeti székhez) megkezdte.

Dr. Székely Mihály ügyvédi működését új helyre, Vörösmarty 14.

Meghívó. A debreceni Állami Rendőrség közös alkalommal a Nemzeti Szolgálat Akció járára a DVSO sporttelep tornacsarnokában, 1945 március hó 4-én, vasárnap d. u. 12 órától 16 óráig táncos egybekötött mősorok lebonyolítását rendez. Varga Sándor magyar nótákat énekel, Kiséri Buday Gyula cigányzenekara. Melyre tisztelettel meghívja a Rendőrség.

CSALÁDI ÉRTESETŐ

Házasság. Varga Erzsébet Hajdú-bizsácsi, Komény Sándor Debrecen házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

SAKSZERVEZETI ÜLÉSEK

Kisvárosok Szakszervezete március 4-én délután 2 órakor rendkívüli ügyűlést tart. Tárgy: számtáblák átvetése. Mindenki hozza magával ipar-és tagsági igazolványát.

Magántisztviselők vasárnap, március 4-én, délután 2 órakor taggyűlést tartanak.

A fapunkások vezetősége vasárnap, március 4-én délután 9 órakor ülést tart a szakszervezetek székében.

A mérnökök vasárnap, március 4-én délután 10 órakor taggyűlést tartanak a szakszervezet székében.

Rokkanti öntőművezetők vasárnap, március 4-én délután 10 órakor rokkantidjukt átvételét végezték a szakszervezet székében.

Kóteragók vasárnap, március 4-én, délután 10 órakor taggyűlést tartanak. Pontos megjelenést kér az Elnök.

Értelmi és szállodai munkások szombatán március 3-án délután fél 4 órakor jelentkeznek tagsági igazolvány átvételére és beiratkozásra az Arany Bika hallgatóiban.

Fodrász munkások vasárnap, március 4-én délután 1 órakor munkabér ügyben taggyűlést tartanak a szakszervezetek székében. Mindenki ott legyen.

Pénzt, élelmiszert, fehérneműt adj a honvédeknek. A te véred!!

VESEK

szövetet, selymet, vásznat, férfi-női ruhát fehérneműt (Igazolt tulajdonostól.)

Fapp István textil-divatár kereskedés

Dégetek-tér 4. szám

PÁRTÉLET

Megalakult a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt Ifjúsági Csoportja

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt ifjúsági csoportja a múlt nap tartotta alakuló gyűlését, melyen nagyszámú tagja vázolt meg az értelmiségi, mezőgazdasági értelmiségi és kereskedőifjúság tagjai. Futó Dezső országos szervezési titkár ismertette a párt programját, melyet a polgári gondolat jegyében lezajló gyűlés nagy lelkesedéssel fogadott. Ezután Császár László, a párt elnöki tanácsának tagja vázolta az ifjúsági csoport feladatait, melyet a megjelentek részletesen megvitattak. Megválasztották a csoport ideiglenes intézőbizottságát, majd Vadszky József földművelésügyi államtitkár üdvözölte kerestelen szavakkal a megalakult csoportot.

Az ifjúsági csoport legközelebbi ülését kedden délután félhárom órakor tartja.

Az iparosgédek is bekapcsolódnak a Kamara székházának felépítéséért folyó akcióba

Beszámoltunk a debreceni iparosoknak arról a megkapóan szép gesztusról, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara székházának kijavítását magukra kívánják vállalni. A mestervizsgáztató bizottság tagjai lemondtak a részükre megállapított tiszteletdíjakról és felajánlották a székház renoválási alapjára az első összeget.

A közösségi szellem nagyszerű átérzésére mutat, hogy a szép akcióhoz csatlakoztak az iparosgédek is ezzel kapcsolatban Szilágyi János asztalossegéd a következő sorokat juttatta el szerkesztőségünkhez:

„Mi, segédek, akik jelen voltunk ennél a szép és nemes akciónál, a legnagyobb elismeréssel szölközünk ezekről az egyenlekről s azzal a köszönettel vesszük ezt, hogy a munkát és az akcióit mi is tovább kívánjuk folytatni s megkeressük a lehetőségeket arra, hogy a magyar iparos társadalom általános kívánsága mielőbb teljesülhessen s a kamara székháza ismét a régi szép s a benne folyó munka a magyar iparos és kereskedő társadalom érdekében a régi mederben és keretek között folyhasson.

Toborzási idő meghosszabbítása

Felhívom a város lakosságát, hogy a H. M. úr 1945. évi január hó 20-án kelt 20.022. számú rendeletével elrendelt toborzások sorozás határidejét 1945. évi március hó 15-ig meghosszabbította. Jelentkezés úgy mint eddig a debreceni...

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szerető édesanyánk, nagymamánk, öz. polg. Nagy Andrásné I. hó 1-én elhunyt. Gyászolják gyermekei: I. hó 1-én, Hámori Károly ref. presbiter, V. György József főjegyző feleségével, nagygyermekével, Nagy Sándor lakatosmester feleségével, Nagy János városi gépész, valamint kiterjedt rokonsága. Temetése vasárnap délután 3 órakor, Lakás Márton Kálmán-utca 52. sz. Nyilástelep.

Pákozdy Sándor nyug. alispán 77 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután tízenegy órakor lesz a Cisztercienszertartással, Lakás: Fornczó József-út 26/b. sz. Cebauer cég rendezi.

receni 68. honvéd kiegészítő parancsnokságnál, Szent Anna-utca 20. szám alatt naponta 8-17 óráig. 68. kiegészítő parancsnokság.

Mindössze ezren jelentkeztek konyhakerti parcelláért

Sok helyről nyilatkozott meg az a kívánság, hogy a debreceni és környékbeli családok, főleg a fizetések ellátását lényegesen könnyítsék konyhakerti parcellák kiosztásával és ezeken a termelő munka megindításával. Megjelölt felhívások után meg is történtek a jelentkezések, melyek tegnap záródtak le. Bár többé nem jelentkeznek elő igényeket, de mégis meg mindig kaphat földet, aki akar, ha majd a kiosztás helyén jelentkezik. Ennek időpontját és pontos helymegjelölését az újságban közölni fogják.

Teljesen érthetetlen, hogy Debrecenben alig ezren jelöltek, ezek közül is mintegy százan a Közhatalnok Munkáskert Egyesület tagjai és onnan kapnak földet.

Az igényekből előrelátható, hogy alig 160 hold földre lesz szükség az igények kielégítésére. A parcellákat a következő helyeken jelölik ki: Baromváltó, fűzfacsodászázi belső legelő, a volt ügyességi földterület, a Szoboszló-útfélek az a része, amelyiken nincs gyümölcsfa, elhanyagolt útszélek, parkok a Nagyerdő környékén, a Hungária-körút egy részén. Ha ez még nem lesz elég, akkor valamelyik városi ingatlan elveszik a használatától. Megállapítják majd azt is, hogy melyek az elhagyott ingatlanok a Simonyi-úti kertek vagy a Libakert környékén, amelyek műveletlenül maradtak és ezeket is felhasználják.

A városi gazdasági ügyosztály egy nap alatt összeírja a földet és a kiosztás már hétfőn megkezdődik. Nagy baj, hogy a műszaki ügyosztálynak nincs műszere, így hihetetlenül nehéz a föld kimérése. A gazdasági ügyosztályban Muraközy Andor intéző sok szeretettel és előzékenységgel végzi a kiosztás munkáját.

KIADÓ felesbe 8 1/2 hold szőlőgyümölcsös, vághidit villamosított 1 kilométer. — Értekezni Rákóczi 58. 1072

MAGAS árát fizetek cérnáért, gépselemért. Rákosi Jenő-u. 6., félmelet 2. ajtó 1055-37

ÜRES szobáért konyháért lakóházzal házát gondozom. Virágháti, Monti országos u. 7. 1020-52

KREZC Mihály jelentkezik Bikabérez, II. u. 3. 1177-68

IDŐSEBB aszonny házartásba felveszek. Lakás igényem nélkül kiadó. S-rok-utca 2. 1175-4

HALÓ, ebéd és konyhabútorok eladó sűrűsben. Komlósi-út 8. Érdeklődni 12-6-ig. 1183-9

TGASTEHEKNET cserélnek egy fejőstehénért. Péterfia 22. 1178-11

LEVÉLJEZNIK intelligens, 28-30 éves komoly férfivel, ki sorain keresztül vel, ki sorain keresztül nem sok irakozást nyújt. „Márciusi ibolya” jellegre. 1214-51

KOVACS segédet és tanult felvezek. 3-es honvédszár ezred-u. 28. 1170-35

Földbirtokosok lehetőleg központi, elegáns garzonlakást keresek fűdészetével vagy anélkül havi 500 P-t fizet. Ajánlatokat földbirtokosok jellegre a kiadóba kérem. 1167-10

FÖLDBIRTOKOS fiatal, feltöltés érdekel, lehetőleg szőke kislány ismeretséget keres házasság céljából. Levéleket „Májusi eküvő” jellegre a kiadóba kérem. 1166-31

IR-GÉPEKET vesz az Arany Bika Szálló portásza délelőtt. 1165-7

GÁLDULÓ 5. alól elvették egy taligát 3964 számú lóval, aki tud róla, értesítsen özv. Kozák Andrást, Jókai-u. 25. Jutalom ellenében. 1110-13

UJ és jókarban lévő ruhánomút veszek. Takács Gyula, Piac-u. 49. 960-67

Étolaj kiosztás

Értesitem a város közönségét, hogy érvényben lévő kenyérgyűjtő H. szelvényre az 1945 március 5-től 31-ig terjedő időben a Köztisztviselők, a Hangya és az Általános Fogyasztási Szövetkezet üzletében szelvényenként 25 dkg étolajat lehet vásárolni. Az olaj ára kétféle: 15- pengő az egy személy részére kiszolgáltatható 25 dkg ára tehát 3,75 pengő. Felhívom fenti szövetkezetek vezetőit, hogy utalványok átvételét a Közelmezői Ügyosztály központi irodájában (zenede épület, II. emelet 7.) még a mai napon jelentkezzenek. Polgármester.

Az elveszett élelmiszergyűjtők helyét nem adnak újat

A Nemzeti Bizottság által a város közönségének intézésére kiküldött bizottság rendelkezése értelmében, felhívom a város lakosságának figyelmét, hogy élelmiszergyűjtők és vándorléti engedélyre saját érdekében fokozottabban vigyázzon, mert a vonatkozó rendeletek értelmében, de a lakosság — amúgy is nehéz — ellátása érdekében az elvesztett, vagy bármilyen módon megsemmisült gyűjtők vagy vándorléti tanúsítványok helyett újat kiadni nem lehet. Polgármester.

Rövidesen újra üzembe helyezik a debreceni törvényszék fogházát

Mint ismeretes, a debreceni kir. törvényszék és ügyészség fogháza a bombatámadások során elpusztult, a fogdák, cellák nagy része használhatatlanná vált. A foglyokat — a hosszabb időre eltöltöttek — annak idején Nyiregyháza szállították át, az ottani törvényszék fogházába, sőt ott végezték ki azokat, akiket a debreceni törvényszék ítélt halálra és sokáig a debreceni fogház lakói voltak. A múlt év októberében teljesen kiürült a debreceni törvényszék fogháza, a foglyok egy részét elszállították még október elején, több eltöltött meg elbocsátottak, szabadlábra helyezték. Azóta a debreceni törvényszék és ügyészség fogháza üres áll, a fogdák használhatatlanok, a törvényszék, járásbírói, ítéltábla is ideiglenesen a kir. ítéltábla helyiségében kapott otthont.

Az őrizetbe vitt egyéneket, eltöltöttek ideiglenesen a debreceni rendőrség fogházában helyezték el ez az a rendszer van életben a mai napig is.

Mint most a „Debrecen” értesül, a debreceni kir. ügyészség és törvényszék épületét fokozatosan rendbehozzák. Egyfelől az ügyészségi irodákat javítják ki,

teszik használhatóvá és itt nyer elhelyezést a népgyűlés, másfelől fokozatosan rendbehozzák az ügyészségi fogházat is.

Két nagyobb közös céllal és több magánzárkát helyrehozva „üzembe” napokon belül és így tehermentesítik a rendőrségi fogdát. — Fokozatosan igyekeznek helyrehozni a fogház összes, kevés javítással rendbehozható részeit is.

SPORT

A vidéket nem szabad kihagyni az NB. küzdelmeiből

Megkezdhető a Nemzeti Bajnokság

Az időjárás tavasziasra fordult, de különben is máskor ilyenkor már megkezdődött a tavaszi bajnoki idény. Az idény a rendkívüli viszonyok miatt késik a bajnoki rajt és a sporttömök annál kíméletesebben várja a komoly bajnoki küzdelmeket, mivel őszel sem volt alkalma bajnoki mérkőzéseket megkezdni.

Sportkörökben felmerült a kérdés, lehet-e és mikor, milyen formák között megkezdni a NB I. osztály bajnoki küzdelmeit. Az NB I. osztály legutóbbi résztvevői közül a Debreceni Vasutas S. C., Diósgyőr, Salgótarján, Szeged, Szolnok, azazkivül Budapest egyesületei már indulhatnak a játékosanyag, felszerelés biztosítása, rendezésére áll és előbb, utóbb a közlekedési viszonyok is megjavulnak annyira, hogy a bajnoki küzdelem megindítható és lebonyolítható lenne. Esetleg teherautók igénybevétele is át lehetne hídalni a közlekedési nehézségeket. A közönség érdeklődése biztosítani az anyagi sikert is. Még egy „gyorforduló pótbajnokság” is komoly érdeklődést váltana ki.

Budapestben is tárgyalnak már a bajnoki küzdelem megindításáról. — Debrecen és a vidék kérése, kívánsága az, hogy a vidéket semmi cértre se hagyják ki a bajnoki küzdelemből, mint őszel tették a fővárosban a labdarúgás kiírásánál. A vidék elvárja az akadályokat és részt kér az NB I. küzdelmeiből.

ANB II. és III. osztályban a kerületi bajnokság lebonyolítása még sokáig elháríthatatlan akadályba ütközik és itt valószínűleg teljesen új beosztásra lesz szükség a földrajzi adottságok figyelembevételével.

A DVSC kiadós edzést tartott, melyen Oroz és Szilárd csapata mérkőzött. A játékosok már is jól mozogtak és rovidesen már komoly mérkőzést játszhatnak. Vasárnap még a csapat edzőmérkőzést játszik és a jövő héten kerül a sor az idegenutazó DVSC-DMTE mérkőzésére.

A Nagyvárdi A. C. játékosainak zöme hazatért Budapestre, ahol az évi Hadi Bajnokságban a Vasas színeben játszottak. A NAC játékosai a Nagyvárdi MTE-ben foglalkoznak a KAOZ játékosai is Ópata edzővel együtt a Kolozsvári MTE-be léptek, illetve az egyesületek fuzionáltak.

A debreceni játékosok vasárnap délután 3 órakor fontos megbeszélést tartanak, melyen megbeszélés veskeljenek. Kis Ferenc JT-titkár.

NYERSBÓRT vesz Hangya-tollgyűjtő telepe. Pesti-utca 1. Hatvan-utca sark. 896-67

CIROKKALASZT, drótot, zsinort veszek. Debrecen, Szeremlei-u. 13. 714-37

ZABOT. árpat minden mennyiségben veszek. Cim a kiadóhivatásban. 259-25

2-5 SZOBÁS bútorozót lakást keres „Patial házmester” a kiadóba. 1059-9

ELADÓ férfi és női varrogépek, szaronyek, aló tükrök. Ugyanazok varrogépek, bútor veszek. Kossuth u. 61. 1002-60

KISALOMAS közélebe házat keresek megvételre, le. hét bombázott is és egy méznáprést. Címeket a volt Nyugati 18. utcában kérem leadni. 976-38

ASZTAL és falitűző eladó. Varga-u. 12. 1. ajtó.

TOLL minden mennyiségben kapható. „Hangya” tollgyűjtő telepe, Pesti-utca 1. Hatvan-utca sark. 896-66

KERESEK 50-60 HP szivattyúkat, Csepel, Csibakom. Hajóútnál. 1114-7

ELADOM kocsmázótelep. Előzetes, vagy kiadom. Kilián u. 54. 1092-17

KOMVÉST és segédmunkásokat felvezek Kovács Ferenc közműmester, Hajó-u. 13. 1160-2

VENNEK fűdészetbeberendezést és pár család méhész. Beresényi-utca 105. szám. 1169-39

NYERSBÓRT, tollat, jubajgyűjtő vásárolok, Vadszky Pesti-u. 51. 921-67

Szerkesztőségért feljött PÁLFI JÓZSEF kiadástól feljött SZIGETHY GYULA fűszerüzem, igazgató Kiadja és nyomja a TISZANTOLTI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RT. Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY